Suomen Gynekologiyhdistyksen koulutuspäivät 22.-23.4.2010

Yksityislääkärin toimintamuodot Yhtiö vai ammatinharjoittaja

VT Kati Lehtonen, SLL

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS LÄKARFÖRBUND

1) <u>Juridiset seikat</u>

- vastuu ja vakuutukset
- hallinnolliset järjestelyt ja velvoitteet

2) <u>Toiminnalliset seikat ja palvelujen tarjoaminen</u>

- toimintaympäristö ja sen vaikutukset

3) <u>Taloudellinen asema ja verotukselliset näkökohdat</u>

Toimintamuotoa pohdittaessa huomioitava lähtökohtatilanne ja tulevaisuuden suunnitelmat:

- koulutus
- ikä, työssäoloaika
- kokemus
- erikoisala
- päätoimisuus, sivutoimisuus

- eläkkeen kertyminen

- toiminnan volyymi

- henkilökohtainen (/perheen) tilanne ja tulevaisuuden suunnittelu

- taloudelliset tarpeet ja talouden suunnittelu

- toimiiko yksin vai yhdessä muiden kanssa (kollegat, perheenjäsenet jne.)

Yleensä toiminta aloitetaan ammatinharjoittajana ja myöhemmin pohditaan yhtiömuotoa

1) Juridiset seikat:

Ammatinharjoittaja:

- yksityishenkilö toiminnan harjoittajana
- henkilökohtainen vastuu (koko omaisuudellaan)
- potilasvakuutus lääkäriliiton kautta

Yhtiömuotoinen toiminta:

Huom ! Toiminimi ei ole yhtiömuoto

Avoin ja ky:

– henkilökohtainen vastuu laaja ja vastuu myös muiden toiminnasta henkilökohtaisesti

- ”epätyypillinen” toimintamuoto lääkäreillä

Osakeyhtiö:

- Itsenäinen oikeushenkilö
- Yhtiöllä itsenäinen vastuu velvoitteistaan (osakkailla ja hallintoelinten jäsenillä vahingonkorvausvastuu)

- vastuu rajoittuu osakeyhtiön varallisuuteen

- osakkaat käyttävät päätösvaltaansa ja muita oikeuksiaan yhtiössä osakeomistuksen suhteessa

- yhtiön otettava potilasvakuutus

Hallinnolliset järjestelyt ja velvoitteet:

Ammatinharjoittaja:

- huolehtii itse kaikesta

- ilmoitukset: LH, PRH-ennakkoperintärekisteri,

  yel-ilmoitus, sivutoimi-ilmoitus jne.

  myös vuosittain toimintakertomus

- Eläketurvan järjestäminen; YEL (huom ! sairausturva)
- Kirjanpito (yksinkertainen mahdollista)
- Veroilmoitus, vastuu verottajalle
- Potilasrekisteri; ammatinharjoittaja on ps:sti rekisterinpitäjä (sopimuksella tekn. ylläpito lääkäriasemalla)
- Sopimus lääkäriaseman kanssa

- Palkkion määräytymisen vapaus:

  Määräytymisperusteet ja euromäärät määrittää jokainen lääkäri itse

  Palkkion tulee vastata lääkärin vastaanoton kustannusrakennetta, henkilökohtaista osaamistaan, kulloistakin kilpailu- ja markkinatilannetta ja muita palvelun antamiseen liittyviä olosuhteita

Osakeyhtiö:

- Enemmän hallinnollisia velvoitteita (ulkoistaminen ?)
- LH:n lupa toiminnalle
- Yhtiön perustaminen ja siihen liittyvät toimet ja asiakirjat
- Hallitus ja yhtiökokous ym. OYL:n velvoitteet
- Kirjapito, tilinpäätös- verotuksen pohja, veroilmoitus
- Työsuhde- palkanmaksu, ennakonpidätykset jne.
- Yhtiö-yhtiö sopimus lääkäriaseman kanssa

2) Toiminnalliset seikat ja palvelujen tarjoaminen:

- Jos toimitaan perinteisesti lääkäriasemalla, ei juuri merkittävää eroa toiminnallisesti (vrt. juridisesti) am. harjoittaja vai oy

- Molemmat sekä ammatinharjoittaja ja yhtiö voivat tarjota palveluita laajasti eri tahoille ja eri toimipisteisiin

- Ostopalvelut; oy:llä selkeät vastuukysymykset, potilasvakuutus ym.

- Ammatinharjoittajan mahdollisuus menestyä ostopalveluissa vrt. oy

Am. harjoittaja ostopalvelun tuottajana esim. sairaalassa rajanvetokysymyksiä?

Toiminta sairaalan tiloissa, laitteilla ja välineillä, sairaalan henkilökunta – tulkitaanko työsuhteeksi, verotus, eläke?

- Elinkeinonharjoittamisen tunnusmerkit pitää näkyä; Ostopalveluissa toiminta olisi hyvä hajauttaa.

3) Taloudellinen asema ja verotukselliset näkökohdat

Ammatinharjoittaja:

- Vuoden kaikki tulot verotetaan progressiivisesti

- Verojen jälkeen jäävät tuotot ovat yksityisomaisuutta ja vapaasti käytettävissä

– Olennaista ennakoida kuluvan vuoden verotettava tulo, jotta ennakkoverot vastaisivat lopullisia veroja

– Perehdyttävä kirjanpitoon, vähennyksiin ym.

– Tarvittaessa asiantuntijan käyttö

Osakeyhtiö:

- Missä määrin samaa potilastuloa verotetaan useaan kertaan eli yhtiövero ja osakkaan vero ? Toiminnan lopetus – kannattaa laskea kokonaisuus

- Yhtiö maksaa veroa verotettavasta tulosta vakioprosentin 26 % mukaan (lasketaan voitosta ennen veroja)

- Osakaslääkärin tulo: palkkatulo/osinko

- Tulo tulee yhtiöön, jossa päätetään tulojen jaosta, osakas voi valita ajankohdan millä tavoin nostaa varoja

- liikekulujen käsite selkeä

- tarvitaan pitkäjännitteistä toiminnan ja verotuksen suunnittelua, yhtiöön voitava kartuttaa varoja

<u>Osakaslääkärin palkkatulo (TVL):</u>

- pidätetään ennakkovero

- maksetaan sotumaksu

- palkkatulo ansiotuloa ja vero progressiivinen

- luontaisedut

  esim. auto, puhelin, asuntoetu

Osinkotulot:

- Kun yhtiö maksanut saamastaan tulosta 26 % on osakkaalla mahdollisuus saada osinkoa 0 %, laskettuna 9 % ed. vuoden oy:n taseen osoittamasta nettovarallisuudesta (osakepääoma + tilikauden voitto) 90.000 euroon asti (maximi verovapaus harvinaista, realisoituu lähinnä vain, jos yhtiön nettovarallisuus on huomattava)

Muutamia näkökohtia osakeyhtiömuodossa toimimiseen:

- Osakeyhtiömuotoinen toiminta kannattavaa pitkällä tähtäimellä, jolloin yhtiön varallisuutta voidaan kasvattaa ja saada verohyötyä

- verosuunnittelu järkevää ja siinä hyvä käyttää KHT-tasoista ja verotukseen perehtynyttä asiantuntijaa

- verottaja ei toistaiseksi ole puuttunut yhden miehen oy-muodossa toimimiseen

- usean lääkärin yhteinen yhtiö; oltava selvät ”pelisäännöt” (mm. osakassopimus) riitatilanteiden varalle

- miten pääomatuloverotus/ yhtiöverotus kehittyy jatkossa ja millaisella aikataululla?

Lisätietoa:

- SLL:n oppaat ja jäsenneuvonta
- SLL+LPY mallisopimukset
- Vuosittain järjestettävät kurssit:

  - Ammatinharjoittamistoiminnan aloittaminen

  - Osakeyhtiön perustaminen (seuraava 20.5.2010)

  - Verokoulutus, jossa käsitellään verotuksellisesti kumpiakin toimintamalleja

Kiitos !

Suomen Lääkäriliitto
Finlands Läkarförbund